

Sygn. akt: I C 25/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Chełmnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Monika Mleczo – Pawlikowska
Protokolant:	sekr. sądowy Dominika Ritter

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2016 r. w Chełmnie

sprawy z powództwa M. R.

przeciwko: C. pojistovna S.A z siedzibą w P., Republika Czeska, Oddział w Polsce z siedzibą w W.

o: zapłatę

I. Zasądza od pozwanego C. pojistovna S.A z siedzibą w P., Republika Czeska, Oddział w Polsce z siedzibą w W. na rzecz powoda M. R. kwotę 12 900 zł (dwanaście tysięcy dziewięćset złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 6 000 zł od dnia 15 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

II. Oddała powództwo w pozostałym zakresie,

III. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5 767,35 zł (pięć tysięcy siedemset sześćdziesiąt siedem złotych i trzydzieści pięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia Sądu Rejonowego

Monika Mleczo – Pawlikowska

Sygn. akt I C 25/16

UZASADNIENIE

Powód M. R. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) pojistovna, (...) Oddział (...) Klienta z siedzibą w L. na swoją rzecz kwoty 24.497.61 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania za uszkodzony w dniu 9 czerwca 2015 r. w wyniku wypadku drogowego samochód marki A. nr rej. (...) oraz o zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powoda wskazał, iż prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia 9 września 2015r. K. T. uznany został za winnego popełnienia czynu zabronionego polegającego na tym, że w dniu 9 czerwca 2015 r. około godz. 22.00 w C. na ul. (...) na drodze publicznej, kierując pojazdem M., podczas manewru wyprzedzania pojazdu A., którym kierował M. R. nie zachował szczególnej ostrożności, w wyniku czego doprowadził do zderzenia obu pojazdów, czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym - tj. wykroczenia z art. 86 §

1 kw w zw. z art. 24 ust. 2 Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym. W związku z powyższym powód zgłosił wystąpienie szkody do swego ubezpieczyciela – (...) S.A., który wszczął postępowanie szkodowe, a występujący w jego imieniu rzeczoznawca wycenił wartość szkody na kwotę 24.497,61 zł. Następnie powód został poinformowany przez (...) S.A., że sprawę odszkodowania przekazano według właściwości do ubezpieczyciela sprawcy tj. (...), który wycenił wartość szkody na kwotę 6.900 złotych. Powód nie zaakceptował zaproponowanej sumy, informując o tym telefonicznie pozwanego. (...) pismem z dnia 1 października 2015 r. powiadomiła powoda, że odszkodowanie nie może być przyznane, ponieważ nie zostało bezspornie udowodnione, iż sprawca ubezpieczony u pozwanego ponosi odpowiedzialność za zaistnienie zdarzenia. W tym miejscu pełnomocnik powoda podkreślił, iż ustalenia sadu karnego wiążą sąd cywilny, więc stanowisko pozwanego jest niezasadne. Zdaniem powoda przyjęta przez pozwanego wycena jest zaniżona.

W odpowiedzi na pozew pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł o odrzucenie pozwu, a w razie niepodzielenia tegoż wniosku wniósł o oddalenie powództwa w kwocie 17.597,61 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz odsetek ustawowych od kwoty 6.900,00 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, gdyż pozwany uznaje żądanie powoda co do kwoty 6.900,00 zł, a także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pisma pełnomocnik pozwanego w zakresie wniosku o odrzucenie pozwu podniósł, iż powód dochodzi roszczenia od pozwanego (...) S.A. Czechy, Oddział w Polsce, (...) Oddział (...) Klienta w L., (...) w W.. Zgodnie z art. 64 kpc zdolność sądową posiadają wszystkie osoby fizyczne i prawne, a także jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną. Zdaniem pełnomocnika pozwanego, powód pozwał oddział zagranicznego zakładu ubezpieczeń z państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który nie posiada zdolności sądowej. W miejsce pozwanego oddziału musiałby wstąpić posiadający zdolność sądową zakład ubezpieczeń, a w konsekwencji nie zostałaby zachowana tożsamość strony. Natomiast art. 70 k.p.c. wyklucza wyeliminowanie jednostki pierwotnie wskazanej jako strona i wprowadzenie w jej miejsce do procesu zupełnie innego podmiotu, posiadającego zdolność sądową.

W dalszej części pisma procesowego pełnomocnik pozwanego odnosząc się do żądania pozwu wskazał, iż nie kwestionuje swojej odpowiedzialności co do zasady. Już dnia 01.10.2015 r. pozwany zwracał się do powoda z prośbą o przedstawienie pisemnej dyspozycji, co do wypłaty odszkodowania (numeru rachunku bankowego bądź upoważnienia), jednak powód nie przedstawił owej dyspozycji, przez co pozwany nie był w stanie wypłacić ustalonej wysokości odszkodowania. W związku z tym pozwany wniósł, aby bez względu na wynik sprawy Sąd obciążył kosztami procesu stronę powodową, jako że pozwany nie dał powodu do wytoczenia sprawy i już na etapie likwidacji szkody uznał żądanie powoda w kwocie 6.900 zł, a na etapie sądowym owe uznanie w całości podtrzymuje (art. 101 k.p.c.). Z tego też względu pozwany wniósł o oddalenie żądania powoda w zakresie odsetek ustawowych od kwoty 6.900,00 zł, jako że brak wypłaty odszkodowania był związany jedynie z zaniechaniem powoda, tj. nieprzekazaniem pozwanemu dyspozycji do wypłaty odszkodowania.

W kwestii kwoty dochodzonego odszkodowania pozwany wskazał, iż w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego szkodę w pojeździe poszkodowanego zakwalifikowano jako szkodę całkowitą, bowiem koszty naprawy pojazdu powoda przekraczały wartość pojazdu sprzed wystąpienia szkody. Wartość pojazdu poszkodowanego na dzień wystąpienia szkody wynosiła 18.800 zł, natomiast wartość pozostałości uszkodzonego pojazdu wyceniono na kwotę 11.900 zł. Ustalona w ten sposób wartość pozostałości była kwotą, za którą możliwe było zbycie samochodu bez udziału pośrednika w dniu wydania decyzji o przyznaniu odszkodowania. Zatem wartość szkody w pojeździe została ustalona na kwotę 6.900 zł (różnica między wartością rynkową pojazdu przed szkodą – 18.800zł, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym 11.900,00 zł). W ocenie pozwanego wartość rynkowa przedmiotowego pojazdu została ustalona zgodnie z wytycznymi Stowarzyszenia (...) i Ruchu Drogowego, zawartymi w Instrukcji Określania Wartości (...) oraz na podstawie aktualnych notowań rynkowych tego typu pojazdów z uwzględnieniem wszystkich czynników cenotwórczych. Pozwany wziął pod uwagę m.in. okres eksploatacji pojazdu, jego wyposażenie podstawowe i dodatkowe, datę pierwszej rejestracji. Wartość pozostałości pojazdu została natomiast ustalona na podstawie najwyższej, wiążącej oferty nabycia pojazdu poszkodowanego po szkodzie, złożonej na portalu aukcyjnym,

co odzwierciedla jego faktyczną wartość po zdarzeniu szkodowym. Pozwany zakwestionował również możliwość wystąpienia w pojeździe poszkodowanego szkody częściowej, jako że zgromadzone w aktach szkody dokumenty wskazują na wystąpienie w jego pojeździe szkody całkowitej.

Postanowieniem z dnia 1 marca 2016r., które uprawomocniło się w dniu 9 marca 2016r., odmówiono odrzucenia pozwu.

Sąd ustalił, co następuje.

Prawomocnym wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia 9 września 2015r. w sprawie o sygnaturze II (...) K. T. uznany został za winnego popełnienia czynu zabronionego polegającego na tym, że w dniu 9 czerwca 2015 r. około godz. 22.00 w C. na ul. (...) na drodze publicznej, kierując pojazdem M. o nr rej. (...), podczas manewru wyprzedzania pojazdu A. nr rej. (...), którym kierował M. R. nie zachował szczególnej ostrożności, w wyniku czego doprowadził do zderzenia obu pojazdów, czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym - tj. wykroczenia z art. 86 § 1 kw w zw. z art. 24 ust. 2 Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym.

/dowód: wyrok k. 46 akt II (...), przesłuchanie powoda k. 102v./

Powód zgłosił szkodę w ubezpieczyciela, z którym zawarł umowę ubezpieczenia pojazdu – (...) S.A. z siedzibą w W., który przekazał sprawę do rozpatrzenia ubezpieczycielowi sprawcy, tj. (...). Ubezpieczyciel sprawcy szkody, tj. C. pojistovna S.A. Oddział w Polsce z siedzibą W. (...) poinformowała powoda, iż toku czynności likwidacyjnych ustalono, iż naprawa pojazdu powoda jest ekonomicznie nieuzasadniona i przekracza jego wartość rynkową. Wartość szkody całkowitej ustalono na kwotę 6 900 zł.

Pismem z dnia 1 października 2015r. poinformowano powoda, iż po rozpatrzeniu jego roszczeń odszkodowanie nie może zostać przyznane i sprawa jest zamknięta bez wypłaty odszkodowania.

/dowody: zgłoszenie szkody wraz z dokumentacją fotograficzną k. 3 – 21 akt szkodowych (...), k. 11- 13 akt, pisma z dnia 2.07.2015r. k. 32- 33/ pismo k. 21 wyliczenia i kosztorys k. 22-27, pismo k. 28, dokumenty w formie elektronicznej na płycie cd k. 4 /

Powód nie wskazał pozwanemu numeru rachunku bankowego do wypłaty ustalonej kwoty odszkodowania, gdyż nie zgadzał się z wyceną dokonaną przez pozwanego.

/dowód: przesłuchanie powoda k. 102v./

Przyczyną wypadku było niezachowanie należytej ostrożności podczas wyprzedzania, przez kierującego pojazdem M. i uderzenie w pojazd A. kierowany przez powoda powodując jego przemieszczenie na prawe pobocze gdzie uderzył on w krawężnik, a następnie w słupek znaku drogowego oraz w drzewo. Uszkodzenia pojazdu powoda odpowiadają tym okolicznościom. Naprawa pojazdu powoda jest nieopłacalna ekonomicznie, w związku z czym występuje szkoda całkowita, która stanowi różnicę między wartością pojazdu przed szkodą (na dzień szkody wartość ta wynosiła 18 400 zł), a wartością pojazdu po szkodzie (wartość pojazdu w stanie uszkodzonym 5 500 zł.)

/dowód: opinia biegłego dr. I. P. A. k. 73/

Sąd zważył, co następuje.

Na wstępie wskazać należało, iż w niniejszej sprawie bezsporna pomiędzy stronami była odpowiedzialność sprawcy wypadku za szkodę spowodowaną w pojeździe powoda oraz odpowiedzialność pozwanego z tytułu łączącej go ze sprawcą umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Sporna była wysokość szkody powstałej w pojeździe powoda, w szczególności to, czy szkodę tę można było zakwalifikować jako szkodę całkowitą.

Z uwagi na to, iż ustalenie wartości szkody wymagało wiedzy specjalistycznej, stan faktyczny i poczynione na jego podstawie ustalenia, ustalono głównie w oparciu o opinię biegłego z dziedziny rekonstrukcji zdarzeń drogowych i

techniki samochodowej. Ponadto stan faktyczny ustalono w oparciu o zaoferowany przez strony materiał dowodowy w postaci dokumentów: w tym z akt szkodowych oraz akt sprawy II (...) oraz przesłuchanie powoda.

Zdaniem Sądu należało uznać za przekonywującą i wyczerpującą dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy pisemną opinię biegłego z dziedziny rekonstrukcji zdarzeń drogowych i techniki samochodowej dr. inż. P. A.. Przede wszystkim podkreślić należało, iż biegły posiada wiedzę i doświadczenie konieczne dla sporządzenia tego typu opinii. Ponadto opinia sporządzona została w sposób jasny i rzetelny, była kategoryczna i wyczerpująca. W ocenie Sądu była ona również przejrzysta i obszerna: zawierała dokumentację fotograficzną oraz szkice przebiegu zdarzenia z jasnym i szczegółowym wyjaśnieniem wszystkich kwestii. Biegły precyzyjnie wyjaśnił okoliczności i mechanizm zdarzenia oraz, to czy uszkodzenia pojazdów powstały w okolicznościach wskazanych przez powoda. Sporządzona opinia nie zawierała błędów natury logicznej. Biegły dokonał precyzyjnej rekonstrukcji zdarzenia pod kątem weryfikacji prędkości obu pojazdów, weryfikacji statycznej uszkodzeń oraz charakterystycznych uszkodzeń pojazdów. Biegły szczegółowo przeanalizował ślady na nadwoziu samochodu powoda i pozwanego, w kontekście kontaktu obu samochodów. Ponadto biegły dokonał wyceny koszty naprawy pojazdu w trzech wariantach: z wykorzystaniem części z logo producenta, części alternatywnych według kryterium najlepszej jakości oraz według kryterium najniższej części kosztów.

Biegły szczegółowo wyjaśnił, czym się kierował przy ustalaniu wyceny pojazdu w stanie nieuszkodzonym oraz w stanie uszkodzonym, tj. ustalał te wartości przy wykorzystaniu Instrukcji Stowarzyszenia (...) techniki (...) i Ruchu Drogowego oraz systemu InfoEkspert, którego działanie jest zintegrowane z zasadami wycen wynikającymi z w/w instrukcji. Dodatkowo na stronie 75 opinii, biegły wskazał jakiego tytułu dokonał korekt ujemnych i dodatnich przy wykonywaniu wyceny pojazdu oraz, iż wyceny tej dokonał według danych z dowodu rejestracyjnego a nie numeru VIN.

Sąd w całości dał wiarę powodowi, gdyż jego zeznania korespondowały z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym – w postaci dokumentów, ponadto były spójne i logiczne.

Za wiarygodne uznano zgromadzone w sprawie dokumenty, gdyż były jasne i kompletne. Ponadto ich prawdziwość nie została zakwestionowana przez strony, a i Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania ich prawdziwości.

Jak już powyżej wskazano, pozwany co do zasady nie kwestionował swojej odpowiedzialności wynikającej z umowy ubezpieczenia. Zgodnie z art. 822 kc przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Celem ubezpieczenia majątkowego w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów jest wyrównanie szkody (uszczerbku majątkowego w dobrach prawnie chronionych osoby trzeciej), powstałego na skutek określonego zdarzenia.

W myśl art. 361§ 1 kc Zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Co do zasady naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć gdyby mu szkody nie wyrządzono. Zgodnie zaś z dyspozycją przepisu art. 363§ 1 kc naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Ze wskazanych przepisów wynika, iż naprawienie szkody winno zapewnić pełną kompensatę doznanego uszczerbku, nie dopuszczając jednocześnie do nieuzasadnionego wzbogacenia poszkodowanego.

W niniejszej sprawie biegły ustalił, iż koszt naprawy samochodu w znacznym stopniu przewyższał jego wartość powodując, iż naprawa samochodu jest ekonomicznie nieopłacalna. W takim przypadku szkoda ma charakter szkody całkowitej. Zgodnie z poglądem wyrażonym w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2002r., sygn. akt V CKN 903/00), który Sąd w całości podziela, jeżeli koszt naprawy samochodu jest wyższy od jego wartości przed uszkodzeniem, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do kwoty odpowiadającej różnicy wartości samochodu sprzed i po wypadku. (zob. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 1971r., II CR 475/70, publik. OSPIKA 1971, nr 12, poz. 231).

Przy ustalaniu wysokości szkody całkowitej Sąd w całości oparł się na opinii biegłego mgr. inż. P. A., szczególnie w zakresie ustalenia wartości pozostałości pojazdu (wartości pojazdu w stanie uszkodzonym). Biegły w opinii odniósł się do ustalonej przez pozwanego wartości pozostałości tj. przy pomocy jednej oferty z aukcji internetowej, gdzie do rozliczenia przyjęto zaoferowaną wartość 11 900 zł. Ponadto zdaniem biegłego, które Sąd w całości podziela, trudno mówić o ustaleniu wartości rynkowej pozostałości na odpowiednio reprezentatywnej próbie uzyskanych wyników, gdy nie dołączono pozostałych 9 ofert (nie wiadomo jakie były zakresy proponowanych kwot). Biegły zwrócił uwagę, iż w ofercie podany był niekompletny numer VIN (brak 3 ostatnich znaków), co powodowało iż oferent nie miał możliwości zweryfikowania podawanych danych pojazdu z danymi producenta wynikającymi z numeru VIN. A w związku z rozbieżnością pomiędzy kompletacją pojazdu ustaloną według oględzin, a wynikającą z numeru VIN, którą biegły wykazał w swojej opinii, nie ma pewności jaka była by cena w przypadku posiadanej przez oferentów informacji o tych rozbieżnościach.

W ocenie Sądu kryterium wartości ustalonej przy pomocy aukcji internetowej, gdzie nie wskazano prawidłowego numeru VIN pojazdu, ponadto w przedmiotowym pojeździe zachodziły rozbieżności pomiędzy wersją pojazdu i jego wyposażeniem wynikająca z numeru VIN, a jego rzeczywistym stanem (w konsekwencji inny pojazd był przedmiotem aukcji), dodatkowo proponowana cena była jedynie ofertą, nie może być w postępowaniu sądowym uznane za obiektywny wskaźnik wartości pozostałości. Ponadto w toku postępowania sądowego, gdy ustalenie takiej okoliczności wymaga wiadomości specjalnych, sąd winien oprzeć się na opinii biegłego, jeśli uzna ją za przekonującą. W niniejszej sprawie, Sąd nie miał zastrzeżeń do ustalonej przez biegłego metody wyceny – biegły wartość pojazdu w stanie uszkodzonym ustalił metodami analitycznymi, przy pomocy obiektywnych kryteriów.

Na marginesie zauważyć należało, iż jak wynikało z pisma pozwanego (nr (...)–04.04.19/1.7) kierowanego do powoda, pozwany jedynie poinformował powoda o tym, iż pozostałości w stanie kompletnym zostały wystawione na portal aukcyjny i w przypadku zainteresowania zbyciem pojazdu poprosił o kontakt z oferentem (dane w załączeniu). Powód nie zgadzając się z zaproponowaną wyceną szkody nie miał obowiązku zbywania pozostałości. Zatem nie można tu mówić o zmniejszeniu odpowiedzialności pozwanego tylko dlatego, iż powód nie zbył pozostałości po zaproponowanej przez pozwanego cenie (zwłaszcza, iż powód kwestionował ustaloną przez pozwanego wartość pojazdu w stanie sprzed powstania szkody).

Mając na uwadze powyższe w oparciu o przepis art. 822 kc zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 12 900 zł i oddalono powództwo w pozostałym zakresie.

O odsetkach orzeczono w myśl art. 481§ 1 kc, zgodnie z datą wymagalności wskazaną przez powoda, tj. od dnia wniesienia pozwu (15 stycznia 2016r.), przy czym odsetki te zasądzono jedynie od kwoty 6 000 zł a więc ustalonej przez Sąd kwoty należnej powodowi tytułem odszkodowania, ponad ustaloną przez pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego kwotę. Zdaniem Sądu, w zakresie kwoty 6 900 zł nie można mówić o pozostawianiu przez pozwanego w opóźnieniu w spełnieniu świadczenia, skoro chciał dokonać wypłaty odszkodowania, ale nie mógł tego wykonać w związku z niepodaniem przez powoda numeru rachunku bankowego (czego powód nie kwestionował). Sam bowiem fakt niezgadzenia się przez powoda z ustaloną przez ubezpieczyciela kwotą odszkodowania nie uzasadnia nieprzyjęcia tej kwoty, gdyż powód pomimo przyjęcia ustalonej przez ubezpieczyciela kwoty, może się odwołać od decyzji, dochodząc pozostałej kwoty drogą sądową.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 kc.

Powód poniósł koszty procesu w wysokości 7 067 zł na które składały się następujące kwoty: 1 250 zł tytułem opłaty od pozwu, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od dokumentu wykazującego udzielenie pełnomocnictwa, 1 000 zł tytułem zaliczki na poczet opinii biegłego oraz 4 800 zł tytułem wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika – adwokata zgodnie z § 8 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1801)

Pozwany poniósł koszty procesu w wysokości 8 398,13 zł, na które składały się następujące kwoty: 3 598,13 zł tytułem zaliczki na poczet opinii biegłego i 4 800 zł tytułem wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika – adwokata zgodnie z § 8 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1801).

W niniejszej sprawie wydatki związane z opinią biegłego wyniosły kwotę 4 598,13 zł, z czego kwotę 3598,13 zł uścił pozwany, a kwotę 1000 zł uścił powód. Koszty te winny zostać poniesione przez strony po połowie (po 2 299,065 zł), gdyż zarówno powód jak i pozwany wniesli o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Dlatego też z poniesionych przez powoda kosztów procesu odjęto kwotę 1 299, 06 zł, i pozostałą kwotę 5 767, 35 zł zasądono od pozwanego na rzecz powoda.